

Theodóros z Kyrény

Testimonia DK 43 A

A 1 = Iamblichos, De vita Pythagorica 267; 193, 4 Klein

Kyrénští [pýthagorejci]: Próros, ... Theodóros.

Κυρηναῖοι Πρωῶρος ..., Θεόδωρος.

A 2 = Eudémos fr. 84 (= fr. 133.25 Wehrli)

ἐφ' οἷς Ἴπποκράτης ὁ Χῖος ... καὶ Θεόδωρος ὁ Κυρηναῖος ἐγένοντο περὶ γεωμετρίαν ἐπιφανεῖς.

A 3 = Diogenés Laertios, Vitae philosophorum II, 103

Theodórũ bylo však dvacet. První byl ze Samu, syn Rhoikũv(...). Druhý byl geometr z Kyrény, jehož posluchačem byl Platón.

Θεόδωροι δὲ γεγονάσιν εἴκοσι. πρῶτος Σάμιος υἱὸς Ῥοίκου ... δεύτερος Κυρηναῖος γεωμέτρης, οὗ διήκουσε Πλάτων.

A 4/1 = Platón, Theaetetus 145c

Sókratés: Řekni mi tedy, učíš se u Theodóra něčemu z geometrie?

Theaitétos: Zajisté.

Také něčemu z astronomie, z nauky o harmonii a z počtářství?

Aspoň se o to snažím.

Já totiž také, chlapče, u něho i u ostatních, o kterých si myslím, že něčemu z toho rozumějí.

Σωκράτης· λέγε δή μοι μανθάνεις που παρὰ Θεοδώρου γεωμετρίας ἄττα.

Θεαίτητος· ἔγωγε.

- καὶ τῶν περὶ ἀστρονομίαν τε καὶ ἀρμονίας καὶ λογισμῶν;

- προθυμοῦμαι γε δή.

- καὶ γὰρ ἐγώ, ὦ παῖ, παρὰ τε τούτου καὶ παρ' ἄλλων, οὐς ἂν οἴωμαι τι ἐπαΐειν.

A 4/2 = Platón, Theaetetus 147d

Tuhle Theodóros nám pomocí obrazců znázorňoval něco o mocninách, o [čtverci obsahujícím] tři čtvereční stopy a [o čtverci obsahujícím] pět čtverečních stop, že nejsou [svou stranou] souměřitelné [se čtvercem o] jedné stopě, a takto probíral jednu [mocninu] po druhé, až po [čtverec o] sedmnácti čtverečních stopách.

περὶ δυνάμεων τι ἡμῖν Θεόδωρος ὅδε ἔγραφεν τῆς τε τρίποδος πέρι καὶ πεντέποδος ἀποφαίνων ὅτι μήκει οὐ σύμμετροι τῆι ποδιαίαι καὶ οὕτω κατὰ μίαν ἐκάστην προαιρούμενος μέχρι τῆς ἑπτακαιδεκάποδος.

A 4/3 = Platón, Theaetetus 148a

(Theaitétos:) Ty přímé linie, jejichž čtverec tvoří číslo rovnostranné a plošné, jsme určili jakožto délky. Ty však, které tvoří číslo nerovnostranné, nejsou souměřitelné délkou, nýbrž plochami, které vznikají jejich umocněním. A podobně je tomu, pokud jde o tělesa.

ὅσαι μὲν γραμμαὶ τὸν ἰσόπλευρον καὶ ἐπίπεδον ἀριθμὸν τετραγωνίζουσι, μήκος ὠρισάμεθα, ὅσαι δὲ τὸν ἑτερομήκη, [δυνάμεις,] ὡς μήκει μὲν οὐ συμμέτρους ἐκείναις τοῖς δ' ἐπιπέδοις ἂ δύνανται. καὶ περὶ τὰ στερεὰ ἄλλο τοιοῦτον.

A 4/4 = Platón, Theaetetus 161b

(Sókratés:) Nuže víš, Theodóre, čemu se divím u tvého přítele Prótagory?

οἶσθ' οὖν, ὦ Θεόδωρε, ὃ θαυμάζω τοῦ ἑταίρου σου Πρωταγόρου;

A 4/5 = Platón, Theaetetus 162a

Theodóros: Sókrate, je to můj přítel, jak jsi právě sám řekl.

Θεόδωρος· Σώκρατες, φίλος ἀνήρ. ὥσπερ σὺ νῦν δὴ εἶπες.

A 5 = Xenofón, Memorabilia IV, 2, 10

(Sókratés k Euthydémovi:) Netoužíš se stát dobrým geometrem, jako Theodóros?

ἀλλὰ μὴ γεωμέτρης ἐπιθυμεῖς, ἔφη, γενέσθαι ἀγαθὸς ὥσπερ ὁ Θεόδωρος;